

Suomen Akatemia edellyttää avointa julkaisemista

Fakta Julkaistu 03.07.2015 klo 10:36 Kirjoittaja Jessica Parland - von Essen

Suomen Akatemian [syksyn hakuilmoitus on julkaistu](#) ja samalla Akatemia päivitti [hyvän tutkimustavan kuvausta](#) sekä [ansioluettelo-ohjeita](#). Akatemia seuraa kansainvälistä trendiä ja ohjaa tutkimuskenttää kohti suurempaa avoimuutta ja parempaa tiedonhallintaa. Avoimen tieteen edistäminen onkin yksi Suomen Akatemian tutkimuspoliittisista tavoitteista ja se ottaa rahoituspäätöksiä tehdessään huomioon avoimen tieteen edistämisen suunnitelluissa tutkimushankkeissa.

Akatemia edellyttää nyt rahoittamiltaan hankkeilta sitoutumista julkaisujen avoimeen saatavuuteen sekä kehottaa hankkeita avaamaan tutkimusaineistonsa ja -menetelmänsä. Tuotetut julkaisut tulisi saattaa mahdollisuuksien mukaan ja mahdollisimman pian avoimesti saataviksi.

Suomen Akatemia hyväksyy sekä vihreän rinnakkaistallentamisen mallin että kustanjan tarjoaman kultaisen mallin avoimen julkaisemisen. Julkaisukulut, esimerkiksi tiedon avoimen saatavuuden edistämisestä aiheutuvat kultaisen tien julkaisumaksut, voi tarvittaessa lisätä hakemuksen rahoitukseen. Akatemia ei suosittele julkaisemista niin sanottua hybridimallia tarjoavissa julkaisuissa, joissa yksittäisen artikkelin voi ostaa avoimeksi. Järjestelmää on kritisoitu, koska sen on katsottu johtavan tilanteeseen, jossa samasta artikkelista maksaa sekä kirjoittaja että kirjasto. Tietoa julkaisujen linjauksista löytyy [Sherpa/Romeo-tietokannasta](#). Julkaisukanavaa valittaessa ja sopimuksia tehdessä kannattaa olla tarkkana.

Suomen Akatemian lähtökohtana on, että rahoitettava hanke palvelee suomalaista tutkimusta, yhteiskuntaa tai kansainvälistä yhteistyötä. Tutkimuksen laatu on edelleen ratkaiseva kriteeri, mutta tutkijoiden on nyt tarkemmin mietittävä mitä ja miten he julkaisevat tutkimuksensa tuotoksia. Aineistojen kohdalla tulee etukäteen suunnitella ja kertoa miten niitä tullaan avaamaan muiden tutkijoiden käyttöön hankkeen aikana ja sen päätyttyä. Päätökset ovat pitkälti tutkijoiden omassa käsissä, sillä heillä on asiantuntemus ja vastuu hyvän tutkimustavan noudattamisesta. Ansiot tutkimus- ja tietoaineistojen tuottamisessa ja jakamisessa on kuitenkin myös asia, jonka voi rahoittajalle mainita ansioluettelossaan.

Myös Euroopan unionin yhteisessä [Horizon2020-ohjelmassa vaaditaan tutkimusjulkaisujen Open Access-julkaisua](#) ja myös tutkimusaineistojen kohdalla on meneillään avoimuuspilotti. Horizon2020-sivuiltakin löytyy hyvää perustietoa avoimesta julkaisemisesta.

[Suomen Akatemian syksyn hakuilmoitus](#)

Lisää tietoa Open Access-julkaisemisesta

- [Avoimen tieteen käsikirja](#) ja [käsikirjan sivu julkaisemisesta](#)
- Mitä on Open Access. [FinnOA-verkoston verkkosivu](#).
- Arja Tuuliniemi: [Tiedelehkien avoin saatavuus – miten siihen päästään?](#) Portti – näkökulmia avoimuuteen 20.3.2015
- [Epäilyttävät open access -lehdet arvioitiin uudelleen Julkaisufoorumissa](#). Tieteellisten seurain valtuuskunta. 3.6.2015

- [Sherpa/Romeo-tietokanta.](#)
- [Foster - Facilitate Open Science Training for European Research](#)